

Sygn. akt II Ca 485/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 sierpnia 2022 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	Sędzia Dariusz Mizera
Protokolant	Katarzyna Pielużek

po rozpoznaniu w dniu 1 sierpnia 2022 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

w postępowaniu uproszczonym

sprawy z powództwa (...) w S.

przeciwko (...) SA w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 27 kwietnia 2022 roku, sygn. akt I C 199/21

1. oddala apelację;

2. zasądza od powoda (...) w S. na rzecz pozwanego (...) SA w W. kwotę 135,00 zł (sto trzydzieści pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Dariusz Mizera

Sygn. akt II Ca 485/22

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 27 stycznia 2021 r. powód (...) w S. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. (poprzednio: (...) S.A. w W.) kwoty 3.501,16 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od następujących kwot: 3.177,39 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za uszkodzenie pojazdu, kwoty 23,77 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem skapitalizowanych odsetek oraz kwoty 300 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem wydatków związanych ze zleceniem kalkulacji kosztów naprawy, a także wniósł o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na pozew z dnia 2 kwietnia 2021 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany zaprzeczył, jakoby wypłacone przez niego odszkodowanie w wysokości 3.577,46 zł było zaniżone i nie

odpowiadało realnej wartości szkody. Zakwestionował również roszczenie powoda w zakresie odsetek oraz żądania zwrotu kosztów prywatnej ekspertyzy.

Wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2022r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim po rozpoznaniu sprawy z powództwa (...) przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W. o odszkodowanie z tytułu wypadku komunikacyjnego

1. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę:

a) 832,39 zł (osiemset trzydzieści dwa złote trzydzieści dziewięć groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27.01.2021 r. do dnia zapłaty;

b) 5,11 zł (pięć złotych jedenaście groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27.01.2021 r. do dnia zapłaty;

2. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

3. zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 899,41 zł (osiemset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych czterdzieści jeden groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawą rozstrzygnięcia były przytoczone poniżej ustalenie i rozważania Sądu Rejonowego.

W dniu (...) r. doszło do zdarzenia, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki P. numerze rejestracyjnym (...), stanowiący własność J. M.. W dacie zdarzenia wskazany pojazd posiadał ważne ubezpieczenie Autocasco /AC/ zawarte z (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. (obecnie (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.).

Polisa nr (...) zawarta została na okres od 27 maja 2020 r. do dnia 26 maja 2021 r. i obejmowała ubezpieczenie OC oraz AC. W ramach ubezpieczenia AC wykupiono wariant: (...). Suma ubezpieczenia AC wynosiła 28.600 zł. Do umowy ubezpieczenia udokumentowanej polisą zastosowanie znajdują Ogólne warunki ubezpieczeń komunikacyjnych zatwierdzone Uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z dnia 20 lutego 2020 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych na podstawie wniosku złożonego przez ubezpieczonego po dniu 28 lutego 2020 r.

Szkodę zgłoszono (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W., która dokonała jej rejestracji pod numerem (...).

W toku postępowania likwidacyjnego ubezpieczyciel ustalił, że zachodzi przypadek, tzw. szkody częściowej. Pozwany oszacował koszt naprawy pojazdu na kwotę 4.077,46 zł brutto, którą przyznał i wypłacił uprawnionemu tytułem odszkodowania kwotę 3.577,46 zł, po potrąceniu udziału własnego w szkodzie (500 zł).

W dniu 8 stycznia 2021 r. poszkodowany J. M. jako cedent zawarł z W. D. - jako cesjonariuszem umowę cesji, na mocy której przeniesiono na powoda wszelkie prawa do odszkodowania przysługującego mu od (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. za szkodę w pojeździe marki P. o numerze rejestracyjnym (...), zarejestrowaną pod numerem (...)

W. D. zlecił (...) Spółce z o.o. w S. wykonanie kalkulacji naprawy pojazdu marki P. o numerze rejestracyjnym (...). Usługa została wykonana w dniu 27 stycznia 2021 r., zaś jej koszt wyniósł 300 zł netto.

Szacowane koszty naprawy uszkodzeń pojazdu wynoszą:

- w wariantcie „kosztorys bez amortyzacji”, ale z potrąceniem 30% cen części oryginalnych 4.909,85 zł,

- w wariantcie „kosztorys z amortyzacją” [z potrąceniem 65% według wskaźnika eksploatacji powyżej 6 lat] oraz potrąceniem 30% cen części oryginalnych 4.061,63 zł,

- w wariantcie „kosztorys” - ceny części oryginalnych bez potrąceń: 5.480,29 zł.

Na podstawie bazy danych A. wynika, że nie ma dostępnych części alternatywnych.

Lakiery i inne materiały stosowane w procesie lakierowania renowacyjnego (naprawczego) pochodzą od dostawców funkcjonujących poza siecią oficjalnego producenta lub importera samochodu wobec powyższego pomniejszenie cen tych komponentów jest nieuzasadnione - nie wynika z treści ogólnych warunków ubezpieczenia.

Z informacji zawartych w nr VIN samochodu P. o nr rejestracyjnym (...) wynika, iż na uszkodzonym pojeździe nałożony został dwuwarstwowy lakier typu „metalik”.

Potrzebę wykonania cieniowania elementów sąsiednich można stwierdzić dopiero po wykonaniu prac lakierniczych. Jednakże z doświadczenia warsztatowego wynika, że w praktyce nie ma możliwości odtworzenia powłoki lakierowej w taki sposób, by zachować taki sam efekt (wizualny) jak na sąsiednim elemencie lakierowania w innych warunkach. Mając na względzie powyższe producenci lakierów podkreślają, że proces cieniowania jest nieodzownym elementem lakierowania renowacyjnego. Natomiast unikanie cieniowania jest nieuzasadnione ekonomicznie. W przypadku stwierdzenia (po nałożeniu zwłoki lakierowej na wymieniony element), że pojawił się problem z odcieniem, należałoby ponownie uwzględnić koszty wynikające z przygotowania do lakierowania (robocizna + „stała materiałowa”) oraz ponownie wykonać lakierowania elementu wymienionego z cieniowaniem sąsiedniego (w tym wypadku po wymianie poszycia drzwi tylnych, „cieniowanie” poszycia drzwi przednich).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie okoliczności bezspornych (229 k.p.c.), dokumentów załączonych do akt sprawy, w tym akt szkodowych, których prawdziwość nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, ani też nie budziła wątpliwości Sądu.

Ponadto z uwagi na konieczność zasięgnięcia wiadomości specjalnych, w sprawie przeprowadzono dowód z pisemnej opinii biegłego sądowego z zakresu motoryzacji B. B. na okoliczność ustalenia rzeczywistego zakresu uszkodzeń pojazdu oraz wysokości kosztów jego naprawy wyliczonych zgodnie z umową autocasco oraz ogólnymi warunkami umowy. Strona pozwana kwestionowała opinię biegłego w zakresie w jakim biegły nie zastosował potrącenia na cenach materiałów lakierniczych oraz uwzględnił operację naprawczą w postaci cieniowania drzwi przednich. Biegły podtrzymał swoje stanowisko w opinii uzupełniającej wskazując, że lakiery i inne materiały zużyte w procesie lakierniczym nie pochodzą od dostawców spoza sieci oficjalnego producenta lub importera pojazdu, wobec czego nie podlegają potrąceniu według ogólnych warunków umowy ubezpieczenia. Natomiast unikanie cieniowania jest nieuzasadnione ekonomicznie, jak również proces cieniowania jest nieodzownym elementem lakierowania renowacyjnego. Pozwany nie kwestionował opinii uzupełniającej.

W ocenie Sądu pisemna opinia sporządzona w sprawie przez biegłego sądowego jest pełna, spójna, wyczerpująca i precyzyjna. Nie zawiera sprzeczności ani nieścisłości, w pełni odpowiada również określonej przez Sąd tezie dowodowej. Biegły dokonał analizy kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu w trzech wariantach, zaś wybór wariantu stanowiącego wysokość należnego powodowi odszkodowania należy do oceny Sądu.

W takiej sytuacji Sąd Rejonowy uznał, iż powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

W ocenie Sądu Rejonowego roszczenie powoda znajduje oparcie w umowie ubezpieczenia autocasco (AC), jak również zastosowanie w sprawie znajdują przepisy art. 805 i następane k.c. oraz przepisy części ogólnej zobowiązań, w szczególności art. 361-363 k.c., jak również ogólne warunki ubezpieczenia autocasco.

Powód uzyskał wobec pozwanej roszczenie odszkodowawcze na skutek umowy przelewu wierzytelności zawartej między (...) z siedzibą w S. jako nabywcą wierzytelności a J. M. jako zbywcą, w związku z wypadkiem ubezpieczeniowym z dnia 17 listopada 2020 r. w zakresie kosztów naprawy pojazdu maiki P. o numerze rejestracyjnym (...).

Podstawę prawną powyższych cesji wierzytelności stanowi art. 509 § 1 i 2 k.c. Strona pozwana nie kwestionowała w toku postępowania okoliczności faktycznych stanowiących podstawę ustalenia, że powodowi w niniejszej sprawie

przysługuje legitymacja czynna. W ocenie Sądu doszło do ważnego zawarcia umów cesji i wywołały one skutki prawne, dlatego też powód był uprawniony do dochodzenia uzupełniającej kwoty odszkodowania w niniejszym procesie.

Art. 805 § 1 k.c. stanowi, że przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie przypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Zgodnie z dyspozycją art. 805 § 2 pkt 1 k.c. świadczenie ubezpieczyciela przy ubezpieczeniu majątkowym polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku, które w niniejszej sprawie miało miejsce w dniu 17 listopada 2020 r. z udziałem pojazdu marki P. o numerze rejestracyjnym (...), objętym ubezpieczeniem autocasco. Powyższe okoliczności, podobnie jak wypłata przez stronę pozwaną tytułem odszkodowania kwoty 3.077,46 zł brutto, pozostawały między stronami procesu niesporne. Podobnie bezsporne było ustalenie, że w niniejszej sprawie występuje przypadek, tzw. szkody częściowej w rozumieniu o.w.u. Okolicznością sporną pozostawała kwestia zakresu odpowiedzialności strony pozwanej z tytułu przedmiotowej szkody, tj. wysokości należnego odszkodowania na tle zawartej polisy i stosowanych do niej ogólnych warunków ubezpieczenia.

W niniejszej sprawie zastosowanie znajdują Ogólne warunki ubezpieczeń komunikacyjnych zatwierdzone Uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z dnia 20 lutego 2020 r. Umowa ubezpieczenia — co wprost wynika z treści polisy — została zwarta w wariantcie (...).

Zasady ustalania wysokości odszkodowania w przypadku szkody częściowej (tj. w razie uszkodzenia pojazdu w stopniu nie kwalifikującym szkody jako szkody całkowitej) zostały ustalone w § I ust. 8.1 o.w.u. W takim wypadku wysokość odszkodowania wyliczana jest w oparciu o wybrany wariant ubezpieczenia w chwili zawierania umowy, na podstawie faktur i rachunków dokumentujących usługę naprawy uszkodzonego pojazdu (wariant Serwis (...), wariant Warsztat) albo na podstawie wyceny kosztów naprawy (wariant Kosztorys bez amortyzacji, wariant Kosztorys z amortyzacją).

Stosownie do postanowień zawartych w § I ust. 8.8 w przypadku, gdy wysokość szkody ustalana jest na podstawie wyceny (AC Kosztorys bez amortyzacji albo AC Kosztorys z amortyzacją), Ubezpieczyciel ustala wysokość szkody na podstawie:

a) kosztu zakupu części zamiennych i materiałów ustalonych na podstawie cen części zamiennych i materiałów o porównywalnej jakości, dystrybuowanych w sieciach funkcjonujących poza siecią oficjalnego producenta lub importera pojazdu, nie więcej jednak niż do wysokości cen części i materiałów zamiennych określonych w systemie (...), a jeżeli te nie są dostępne to w dalszej kolejności w M. (...) a potem C. (...) a w przypadku braku cen części zamiennych i materiałów o porównywalnej jakości - w wysokości cen oryginalnych części i materiałów zamiennych pomniejszonych o 30%,

b) w zależności od wyboru Ubezpieczającego dokonanego w momencie składania wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia:

i) w wariantcie Kosztorys bez amortyzacji - bez uwzględnienia korekty o współczynnik amortyzacji określony w lit. b albo

ii) w wariantcie Kosztorys z amortyzacją — z uwzględnieniem korekty dla kosztu zakupu części zamiennych i materiałów ustalanych zgodnie z punktem powyższym o współczynnik amortyzacji w wysokości:

- dla pojazdów do 1 roku okresu eksploatacji - 10%,

- dla pojazdów powyżej 1 roku do 2 lat okresu eksploatacji - 20%,

- dla pojazdów powyżej 2 do 3 lat okresu eksploatacji - 30%,

- dla pojazdów powyżej 3 do 4 lat okresu eksploatacji - 40%,

- dla pojazdów powyżej 4 do 5 lat okresu eksploatacji - 50%,
- dla pojazdów powyżej 5 do 6 lat okresu eksploatacji - 60%,
- dla pojazdów powyżej 6 lat okresu eksploatacji - 65%, c) kosztu robocizny ustalonego w oparciu o:
 - i) system kosztorysowania A., a jeżeli ten nie jest dostępnych to wE. (...) a potem w D. (...), dla wymiaru robocizny,
 - ii) stawkę roboczogodziny w wysokości 90 zł brutto.

Spór w niniejszej sprawie dotyczy odmiennej interpretacji zapisów polisy w związku z ogólnymi warunkami umowy w zakresie tego, jak należy rozumieć zniesienie amortyzacji części. Zdaniem powoda powyższe pojęcie obejmuje swym znaczeniem tak opisane w o.w.u. procentowe pomniejszenie wartości części z uwagi na stopień ich zużycia, jak i pomniejszenie wartości wyrażone procentowo - 30% (współczynnik korygujący).

W ocenie Sądu sporne postanowienie zawarte w § I ust. 8.8 lit. a) o.w.u. nie powinno być interpretowane odmiennie, niż to wynika z reguł wykładni językowej. Kwestia zastosowania współczynnika korygującego ceny części o 30% zgodnie z tym zapisem dotyczy tylko i wyłącznie części oryginalnych użytych do naprawy, w przypadku braku części zamiennych i materiałów o podobnej jakości. Zastosowane przez ubezpieczyciela potrącenie wartości 30% na częściach oryginalnych odnosiło się zatem do użytych przy naprawie pojazdu cen części oryginalnych (z uwagi na brak części alternatywnych), nie zaś do potrącenia ze względu na zużycie eksploatacyjne pojazdu. Takie potrącenie o współczynnik amortyzacji miałoby miejsce wówczas, gdyby poszkodowany wykupił wariant Kosztorys z amortyzacją, na co wyraźnie wskazuje postanowienie § I ust. 8.8 lit. b) pkt ii) o.w.u. oraz tabela na stronie 3 o.w.u. Natomiast w przypadku naprawy w ramach wariantu Kosztorys bez amortyzacji określonym § I ust. 8.8 lit. b) pkt i) o.w.u. nie ma mowy o korekcie o współczynnik amortyzacji. Odróżnić zatem należało zastosowanie korekty 30% w przypadku ustalania wysokości kosztów naprawy w oparciu o ceny części oryginalnych, w przypadku braku zamienników, od korekty o współczynnik amortyzacji w przypadku ustalania wysokości kosztów naprawy w oparciu o stan eksploatacji pojazdu. Postanowienia te zdaniem Sądu są jasne, nie wymagają wykładni, a jedynie uważnego odczytania. Nadto w sposób czytelny zostały umieszczone w dwóch odrębnych jednostkach redakcyjnych o.w.u.

Sąd zważył również, że analiza treści polisy ubezpieczeniowej, w połączeniu z treścią ogólnych warunków umowy prowadzi do wniosku, iż zwiększona składka — a zatem rozszerzony zakres ubezpieczenia — mogła co najwyżej wyłączać korektę przewidzianą w ramach § I ust. 8.8 lit. b) pkt ii) — zastosowanie potrącenia o współczynnik amortyzacji ze względu na wiek pojazdu. Jednoznacznym i nie podlegającym wątpliwości jest zatem wyłączenie jedynie opisanej jak wyżej korekty, zaś korekta wynikająca z § I ust. 8.8 lit. a) nie podlega wyłączeniu wskutek zwiększenia płatności składki. Brak jest jakiegokolwiek sprzeczności w treści polisy i ogólnych warunkach umowy, bowiem w ocenie Sądu ogólne warunki umowy ubezpieczenia przewidują dwojakiemu rodzaju potrącenia, które nie mogą być ze sobą utożsamiane. Pojęcie, którym posługuje się polisa pojawia się wyłącznie w § I ust. 8.8 lit. b) pkt ii) i uzasadnia wyłączenie korekty jedynie w zakresie opisanym w tym właśnie punkcie o.w.u. (zużycie eksploatacyjne). Nie może tu być mowy o postanowieniu niejasnym bądź wprowadzającym konsumenta w błąd.

Wbrew twierdzeniom strony powodowej, możliwe było ustalenie odszkodowania bez jakichkolwiek potrąceń cen części zamiennych - w przypadku wybrania innego wariantu ubezpieczenia. Ubezpieczony mógł zatem rozszerzyć zakres ochrony ubezpieczeniowej. Nie można pominąć, że ubezpieczyciel proponował ubezpieczającemu cztery różne warianty ubezpieczenia Serwis (...), Warsztat, Kosztorys bez amortyzacji, Kosztorys z amortyzacją. W przypadku wyboru pierwszego wariantu poszkodowany był uprawniony do uzyskania odszkodowania wyliczonego w oparciu o oryginalne części zamienne i materiały sygnowane logo producenta, i w ten sposób ubezpieczyciel kalkulował składkę z tytułu ubezpieczenia. W wersji ubezpieczenia wybranej przez poszkodowanego w niniejszej sprawie, wyższa składka została skalkulowana w oparciu o uwzględnienie potrącenia wynikającego z § I ust. 8.8 lit. a).

W ocenie Sądu pozwany, zgodnie z treścią polisy i postanowieniami o.w.u., nie zastosował korekty o współczynnik amortyzacji, o której mowa w § I ust. 8.8 lit. b) pkt ii) - bowiem wysokość ustalonego odszkodowania według

wykupionego wariantu przez poszkodowanego była całkowicie niezależna od wieku pojazdu. Jak również zakupiony przez poszkodowanego wariant ubezpieczenia autocasco Kosztorys bez amortyzacji nie wyłączał zastosowania przez ubezpieczyciela potrącenia w wysokości 30% ceny części oryginalnych. Ustalone w ten sposób przez biegłego koszty naprawy uszkodzonego pojazdu marki P. o numerze rejestracyjnym (...) w wyniku zdarzenia z dnia 17 listopada 2020 r. stanowią kwotę 4.909,85 zł.

W ocenie Sądu postanowienie zawarte w treści § I ust. 8.8 lit. a) dotyczące skorygowania cen części oryginalnych o 30% nie może stanowić również postanowienia niedozwolonego w rozumieniu art. 3851 § 1 k.c., nie narusza interesów poszkodowanych jako konsumentów, jest również zgodne z dobrymi obyczajami. Nie budzi wątpliwości, iż za sprzeczne z dobrymi obyczajami uznać należy działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub braku doświadczenia, a więc działania traktowane powszechnie za nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające od przyjętych reguł, standardów postępowania. W przedmiotowej sprawie w polisie ubezpieczeniowej znajduje się oświadczenie, że ubezpieczający przyjął do wiadomości, iż do zawartej umowy ubezpieczenia zastosowanie mają ogólne warunki ubezpieczenia Autocasco w wariantcie Kosztorys bez amortyzacji. Postanowienie § I ust. 8.8 lit. a) o.w.u. w ocenie Sądu jest precyzyjne, nie budzi wątpliwości interpretacyjnych i jasno wyraża wolę stron (art. 353 § 1 k.c. w zw. z art. 805 § 1 k.c.).

Nadto Sąd rozpoznający sprawę w pełni podziela przy tym stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 13 czerwca 2012 r., II CSK 515/11 /Lex 1231312/, zgodnie z którym „ochrona konsumenta oparta jest z zasady o wzorzec konsumenta rozsądnego, świadomego i krytycznego, który jest w stanie prawidłowo rozumieć kierowane do niego informacje. Nie ma podstaw do przyznania konsumentowi tak uprzywilejowanej pozycji, w której byłby zwolniony z obowiązku przejawiania jakiegokolwiek staranności przy dokonywaniu oceny treści umowy, którą zamierza zawrzeć.” W ocenie Sądu w przypadku dochowania staranności przez konsumenta przy zawieraniu umowy nie powinien mieć on wątpliwości co do treści umowy (takiej, jak w niniejszej sprawie) nie zawierającej postanowień, które należałoby interpretować na jego korzyść jako niejasne bądź naruszające jego interes. Umowa ubezpieczenia autocasco jest umową dobrowolną, zaś przy obecnej różnorodności ofert na rynku ubezpieczeń nie zachodziły przeszkody do odmowy przyjęcia propozycji pozwanego towarzystwa ubezpieczeń i zawarcia umowy z innym podmiotem, który w przekonaniu konsumenta oferowałby korzystniejsze warunki.

W sprawie powód dochodził również odszkodowania z tytułu wydatków związanych z wykonaniem kalkulacji kosztów naprawy pojazdu w wysokości 300 zł netto wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. W ocenie Sądu roszczenie to jest bezzasadne.

W przedmiocie poniesionych przez powoda kosztów ekspertyzy wskazać należy, że żądanie od ubezpieczyciela zwrotu kosztów zleconej przez nabywcę wierzycielności osobie trzeciej ekspertyzy prywatnej mającej na celu określenie wysokości szkody jest uzasadnione tylko wtedy, gdy jej sporządzenie było w okolicznościach sprawy niezbędne do efektywnego dochodzenia odszkodowania (por. Uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 29 maja 2019 r. III CZP 68/18).

Ze stanu faktycznego przedmiotowej sprawy wynika, że kalkulacja została sporządzona w dniu 27 stycznia 2021 r., a zatem już po zawarciu umowy cesji z dnia 8 stycznia 2021 r. Koszty kalkulacji naprawy pojazdu zostały zatem poniesione przez powoda, który nabył od poszkodowanego roszczenie odszkodowawcze związane z wypadkiem komunikacyjnym, nie zaś przez poszkodowanego.

Bezspornym jest, że powód prowadzi działalność gospodarczą polegającą na odpłatnym nabywaniu od poszkodowanych, a następnie dochodzeniu przeciwko ubezpieczycielom roszczeń odszkodowawczych. Działalność gospodarcza z zasady prowadzona jest w celu osiągnięcia zysku i powód szacowania oferowanych mu wierzycielności dokonuje w myśl tej zasady. Od powoda, jako podmiotu prowadzącego na wskazanym polu działalność profesjonalną, należy oczekiwać - w ramach posiadanych kompetencji, wiedzy i doświadczenia - samodzielnego określenia przynajmniej przybliżonej wysokości dochodzonego roszczenia, którego ostateczna weryfikacja i tak musiała zostać

dokonana w oparciu o opinię biegłego sądowego (por. wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 19 stycznia 2021 r., sygn. akt II Ca 706/20, niepubl.).

W ocenie sądu sporządzenie prywatnej ekspertyzy nie było w okolicznościach sprawy niezbędne do efektywnego dochodzenia odszkodowania. Powód jest przedsiębiorcą, prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie skupowania i dochodzenia roszczeń odszkodowawczych od ubezpieczycieli, tym samym koszty sporządzanych prywatnych ekspertyz powinny zostać uznane za koszt prowadzenia tejże działalności.

Koszt naprawy pojazdu marki P. o numerze rejestracyjnym (...), z uwzględnieniem prawidłowo zastosowanego potrącenia w wysokości 30% na ceny części oryginalnych i materiałów zamiennych według wariantu polisy autocasco oraz § I ust. 8.8 lit. a) oraz b) pkt ii) o.w.u., wynosi 4.909,85 zł brutto

Wskazać należy, iż w zawartej z poszkodowanym umowie autocasco zastrzeżono jego udział własny w szkodzie w wysokości 500 zł, zgodnie z § I ust. 7.7 o.w.u.. Zatem należne powodowi odszkodowanie w wysokości 4.909,85 zł winno zostać pomniejszone o tę kwotę, jak również o kwotę wypłaconą przez stronę w toku postępowania likwidacyjnego tj. 3.577,46 zł. W konsekwencji Sąd zasądził w pkt 1 a) wyroku od pozwanego na rzecz powoda kwotę 832,39 zł tytułem odszkodowania częściowego za szkodę w pojeździe marki P. o numerze rejestracyjnym (...) w wyniku zdarzenia z dnia 17 listopada 2020 r.

W dalszej kolejności Sąd poddał ocenie żądanie powoda w zakresie skapitalizowanych odsetek za opóźnienie liczonych od kwoty 3.177,39 zł w wysokości 23,77 zł za okres od dnia 18 grudnia 2020 r. do dnia 26 stycznia 2021 r. Zgodnie z art. 817 § 1 k.c. ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Sąd uznał roszczenie powoda w zakresie skapitalizowanych odsetek za zasadne, ale od zasądzonej kwoty 832,39 zł, które według ogólnodostępnego kalkulatora odsetkowego wynosi 5,11 zł, o czym Sąd orzekł w punkcie 1 b) wyroku.

O ustawowych odsetkach za opóźnienie dochodzonych wraz z należnością główną z tytułu uzupełniającego odszkodowania (punkt 1 a) wyroku) Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. oznaczając datę początkową roszczenia odsetkowego, zgodnie z żądaniem pozwu, a więc na dzień 27 stycznia 2021 r. (dzień wniesienia pozwu). O ustawowych odsetkach za opóźnienie dochodzonych od skapitalizowanych odsetek Sąd orzekł (punkt 1 b) wyroku) na podstawie art. 482 § 1 k.c. zw. z art. 481 § 1 i 2 k. oznaczając datę roszczenia początkowego, na dzień 1 stycznia 2021 r. (data wniesienia pozwu).

W pkt 2 wyroku Sąd oddalił powództwo w zakresie żądania powoda zwrotu kosztów sporządzenia prywatnej ekspertyzy naprawy pojazdu w kwocie 300 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie oraz w zakresie niezasadzonego roszczenia powoda tytułem odszkodowania częściowego i skapitalizowanych odsetek ponad zasądzone kwoty w pkt 1 a) i b) wyroku.

O obowiązku zwrotu kosztów procesu Sąd orzekł w punkcie 3 wyroku w oparciu o wyrażoną w art. 100 k.p.c. zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu. Strona powodowa wygrała sprawę w 23,92%, zaś pozwany w 76,08%. Koszty sądowe powoda wyniosły łącznie 1.779,80 zł i złożyły się na nie następujące kwoty: 200 zł tytułem opłaty od pozwu (art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, t. jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 755 ze zm.), 900 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (§2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.), 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, t. jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 1000 ze zm.) oraz 662,80 zł wynagrodzenia biegłego. Koszty po stronie pozwanej wyniosły 1.741,80 zł, na które składa się: 900 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (§ 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz. U. z 2015 r., poz. 1810 ze zm.), 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 824,80 zł wynagrodzenia biegłego.

W oparciu o powyższe zestawienie, należało procentowo rozliczyć koszty, stosownie do wyniku postępowania w sprawie i zasądzić od powoda na rzecz pozwanego kwotę 899,41 zł [(1.741,80 zł x 76,08%)-(1.779,80 zł x 23,92%)] tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód za pośrednictwem swojego pełnomocnika zaskarżając wyrok w części, a mianowicie:

1) co do pkt 2 w zakresie oddalającym powództwo co do kwoty:

a) 570,44 zł, tytułem dopłaty odszkodowania za uszkodzony pojazd wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

b) 3,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem skapitalizowanych odsetek za opóźnienie liczonych od kwoty 570,44 zł od dnia 18 grudnia 2020 r. do dnia 26 stycznia 2021 r.,

2) co do pkt 3, rozstrzygającego o kosztach procesu za I instancję w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi powód zarzucił:

1) naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, to jest:

a) art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego zebranego w sprawie, co doprowadziło do nieuprawnionego przyjęcia, że koszt naprawy pojazdu marki P. o nr rej. (...) po szkodzie z dnia 17 listopada 2020 r. wynosi 4.909,85 zł, to jest przy uwzględnieniu cen oryginalnych części zamiennych pomniejszonych o amortyzację w wysokości 30%, w sytuacji, gdy poprawne zastosowanie przepisów prawa materialnego (o czym mowa w zarzutach z pkt 2) winno doprowadzić Sąd I instancji do wniosku, iż zgodnie z umową ubezpieczenia autocasco łączącą poszkodowanego z ubezpieczycielem koszty naprawy uszkodzonego pojazdu winny być wyliczone w oparciu o ceny części oryginalnych bez jakichkolwiek potrąceń, a to z uwagi na wykupioną przez poszkodowanego opcję zniesienia amortyzacji części,

b) naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego i uznanie, iż kwota dopłaty należnego poszkodowanemu odszkodowania z tytułu szkody powstałej w pojeździe marki P. uszkodzonym w wyniku wypadku z dnia 17 listopada 2020 r. - przy uwzględnieniu wypłaconej przez pozwanego bezspornej części odszkodowania oraz udziału własnego w wysokości 400,00 zł - wynosi 832,39 zł, podczas gdy z opinii biegłego sądowego wynika, iż koszty naprawy przedmiotowego pojazdu ustalone zgodnie z zasadami przewidzianymi dla wariantu Kosztorys ze zniszonym amortyzacją części wynoszą 5.480,29 zł, co przy uwzględnieniu wypłaty kwoty w wysokości 3.577,46 zł dokonanej przez pozwanego ubezpieczyciela po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego oraz udziału własnego w wysokości 500,00 zł winno doprowadzić do wniosku, iż niedopłata do odszkodowania kształtuje się na poziomie 1.402,86 zł, a nie 832,39 zł jak zostało to błędnie przyjęte przez Sąd I instancji,

2) naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 363 § 1 k.c. w zw. z art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 805 § 1 i 2 pkt 1 k.c. w zw. z § I ust. 8.8 pkt a, b ppkt i) Ogólnych Warunków Ubezpieczeń Komunikacyjnych przyjętych uchwałą Zarządu A.

(...) S.A. z dnia 20.02.2020 r. (dalej OWU AC) w zw. z art. 65 § 2 k.c. w zw. z art. 385 § 2 k.c., poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i zasądzenie na rzecz powoda odszkodowania w zaniżonej wysokości, a to z uwagi na zastosowanie 30-procentowego potrącenia na ceny części oryginalnych z logo producenta pojazdu w sytuacji, gdy na skutek opłacenia przez poszkodowanego dodatkowej składki ubezpieczeniowej pozwany rozszerzył zakres ochrony i odstąpił od stosowania amortyzacji, czego konsekwencją jest to, iż wysokość odszkodowania ustalona w zgodzie z

umową ubezpieczenia autocasco nie może obejmować jakichkolwiek potrąceń cen części zamiennych sygnowanych logo producenta pojazdu i to niezależnie od jego nazwy.

Powołując się na powyższe zarzuty skarżący wnosił o o zmianę wyroku Sądu I instancji poprzez:

1) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda dalszej kwoty w wysokości:

a) 570,44 zł, tytułem dopłaty odszkodowania za uszkodzony pojazd wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

b) 3,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, tytułem skapitalizowanych odsetek za opóźnienie liczonych od kwoty 570,44 zł od dnia 18 grudnia 2020 r. do dnia 26 stycznia 2021 r.,

2) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania przed Sądem I instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Ponadto wnosił o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na apelację pełnomocnik pozwanego wnosił o jej oddalenie i zasądzenie kosztów.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powoda jest bezzasadna.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego i przyjmuje je za własne czyniąc je podstawą swojego rozstrzygnięcia.

Rozważając w pierwszej kolejności zarzut naruszenia prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. należy przypomnieć, iż konsekwencją naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. winno być dokonanie nieprawidłowych ustaleń faktycznych. Tymczasem w przedmiotowej sprawie nie zaistniała taka okoliczność. Sąd pierwszej instancji ustalił wysokość należnego odszkodowania w sposób wariantowy odwołując się w tym zakresie do zaproponowanych przez pozwanego w ogólnych warunkach ubezpieczenia metod. Powyższe ustalenie nastąpiło na podstawie opinii biegłego, który przy jej sporządzeniu zastosował się do zaleceń określonych w postanowieniu dowodowym sporządzając opinię w dwóch wersjach. Ustalając wysokość odszkodowania w zleconych wariantach biegły nie popełnił żadnych błędów. Niesporny w szczególności był i pozostaje zakres szkody oraz wyliczenie (przy uwzględnieniu wskazanych w warunkach ubezpieczenia metod) kosztów jej naprawienia.

O wyborze metody ustalenia odszkodowania decyduje natomiast ocena prawna postanowień umownych, sprowadzająca się do ustalenia ich ważności i związana z zastosowaniem przepisów prawa materialnego.

Sąd Okręgowy w pełni podziela pogląd Sądu Rejonowego o braku abuzywności postanowień umownych dotyczących likwidacji szkody w wariantcie kosztorys z wykupioną amortyzacją. Nie sposób także dopatrywać się ego aby sformułowania te były niejasne czy też wprowadzające konsumenta w błąd.

Umowa ubezpieczenia AC jest umową dobrowolną. Obowiązkiem zakładu ubezpieczeń w tym przypadku nie musi być pełne naprawienie szkody w znaczeniu art. 363 k.c. w zw. z art. 361 k.c. ale wypłacenie świadczenia ubezpieczeniowego zgodnego z celem umowy i jej postanowieniami (art. 805 § 1 k.c.).

Zgodnie z § I ust.8.8 OWU AC w wariantcie kosztorys wysokość odszkodowania jest ustalana na podstawie stawki za roboczogodzinę 90 zł oraz cen części alternatywnych nie więcej niż do wysokości cen części i materiałów

określonych we wskazanych precyzyjnie w OWU systemach, a w przypadku braku cen części zamiennych i materiałów porównywalnej jakości – w wysokości cen części oryginalnych i materiałów zamiennych pomniejszonych o 30%. Nie sposób zatem nie zauważyć różnicy między amortyzacją części (wynikającą ze zużycia eksploatacyjnego pojazdu), a potrąceniem cen części oryginalnych. Amortyzacja jest obliczana gdy koszty naprawy są obliczane na podstawie wieku pojazdu czyli de facto zużycia części, i wchodzi w grę wtedy gdy ubezpieczający wykupił wariant kosztorys z amortyzacją. Pomniejszenie o 30% dotyczy zupełnie innej sytuacji gdy na rynku nie ma części alternatywnych wówczas od cen części oryginalnych potrąca się 30%. Skoro zatem poszkodowany zawarł umowę w wariantcie kosztorys musiał się liczyć z uzyskaniem odszkodowania na podstawie cen części zamiennych alternatywnej jakości. W sytuacji gdy takie części nie są dostępne to dla potrzeb wyliczenia odszkodowania nastąpi pomniejszenie wartości części oryginalnych o 30%. Zabieg taki nie ma nic wspólnego z amortyzacją części wykupioną przez poszkodowanego.

Reasumując podkreślić należy, iż przyjęcie w umowie stałego wskaźnika obniżającego wycenę części zamiennych niezbędnych do naprawienia szkody w przypadku gdy jako punkt wyjścia dla tej wyceny przyjęto cenę części oryginalnych, przy uwzględnieniu faktu, że strony umówiły się iż koszt naprawy pojazdu zostanie ustalony w oparciu o wartość nieoryginalnych części zamiennych nie narusza interesów konsumenta, a już z pewnością nie narusza ich w sposób rażący. Zarówno bezpośrednio brzmienie umowy, jak i cel jej zawarcia oraz zgodny zamiar stron przemawiają za interpretacją ogólnych warunków ubezpieczenia przedstawioną przez pozwanego i zaakceptowaną przez Sad I instancji. Wskazane postanowienie umowne nie jest więc niezgodne z dobrymi obyczajami, czy też z przepisami prawa powszechnego obowiązującego dotyczącymi umowy ubezpieczenia. Jak wskazano wyżej postanowienia zakwestionowane przez stronę powodową są oczywiste, jasne i nie budzące żadnych wątpliwości. (por. także wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 5 sierpnia 2021r. II Ca 517/21, wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 28 października 2021r. II Ca 678/21 nie publ.).

Jako nieuprawnione w realiach niniejszej sprawy należy traktować twierdzenia powoda jakoby wysokość odszkodowania ustalona w zgodzie z umową ubezpieczenia autocasco nie mogła obejmować jakichkolwiek potrąceń cen części zamiennych sygnowanych logo producenta pojazdu i to niezależnie od jego nazwy. Takie twierdzenia nie znajdują jakiegokolwiek uzasadnienia w treści O. (...).

Dlatego też na podstawie art. 385 k.p.c. należało orzec jak w pkt 1 wyroku.

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108§ 1 k.p.c. uwzględniając fakt, z powód w całości przegrał sprawę w postępowaniu apelacyjnym.

Dariusz Mizera